

WINTER

LANGS DE

ZUIDERZEE

DOOR
KEES
HANA

In het stadspark aan de zee kant steken de oude olmen en beuken hun kale takken omhoog in de klare winterlucht, waarlangs grote witte wolkenflarden drijven, die de zuidoostenwind als overblijfsels van de opgetrokken nevel voor zich uit voert. Af en toe wil de zon doorkomen, maar als hij er niet is staan de boomkruinen als silhouetten van fijn kantwerk, met hier en daar als een dik propje een heksenbezem, gespannen tegen de heldere achtergrond. Een paar bonte kraaien zwerven rond, de vleugels wijd uitgestrekt om zo makkelijk mogelijk te zeilen op de wind. Op die manier moeten zij zien, hun kost te verdienen, steeds scherp kijkend naar de grond of daar ook iets van hun gading ligt. Geluk-

gaan nu een speelse hond het van tussen de bosjes op het open grasveld sleepte. In de verte, ergens achter de zeedijk klinkt voortdurend het penetrante gekrijs van de meeuwen, die er al de gehele morgen bezig zijn, scholen van kleine visjes te bestoken. Onderwijl vertonen ze ons staaltjes van de meesterlijkste vliegkunst, in hoofdzaak daaruit voortkomend, dat de kokmeeuwen, die minder goede duikers zijn, aldoor weer proberen de buit van de sierlijke, slanke sterns af te kapen. Want deze laatsten hebben een grote voorsprong, doordat ze eigenlijk geheel op vliegen en vissen gebouwd zijn. Hun taktiek is ook totaal anders dan die der meeuwen; betrekkelijk langzaam met de vleugels

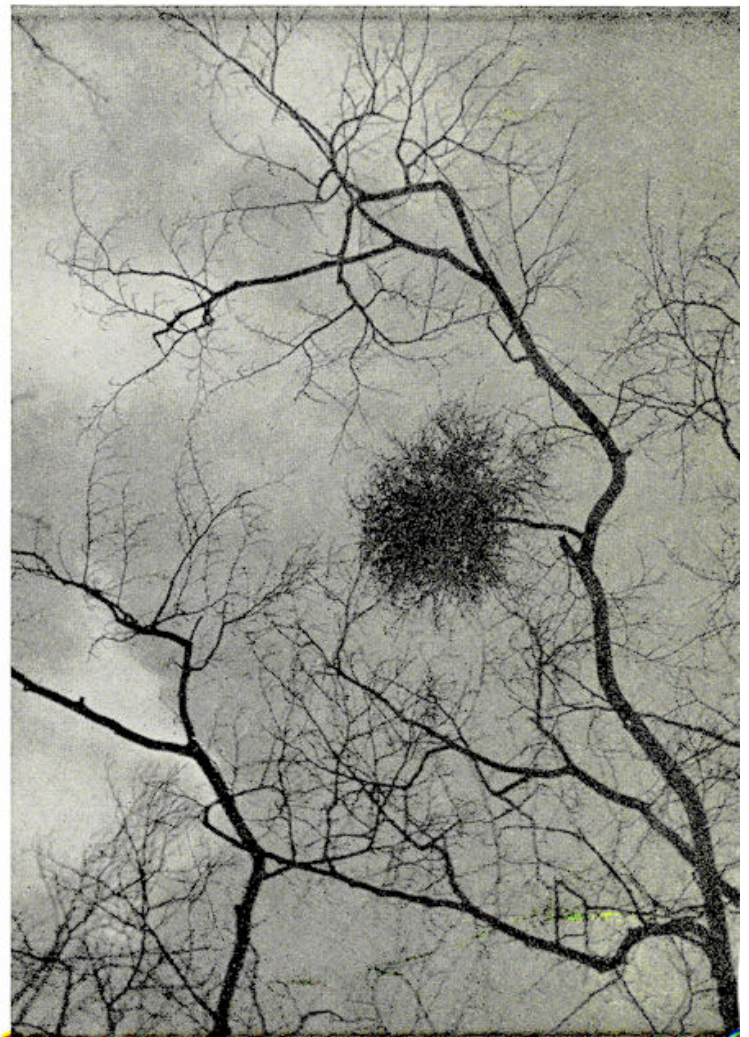
slaand staan ze bijna stil in de lucht, de kop naar het water gericht om dan plotse-ling als een flits naar beneden te schieten. Met een plons komen ze in zee terecht om even later weer op te duiken en onmiddellijk weg te vliegen met de vis in hun bek. Doch nu tonen ineens de meeuwen hun activiteit. Nauwelijks hebben ze in het oog gekregen, dat er iets te roven is of ze zitten al met vier of vijf achter de stern aan en door hun snellere vlucht hebben ze hem spoedig ingehaald. Heeft het sterntje voor die tijd nog geen kans gezien, zijn maaltijd te verorberen, dan kan hij er wel vrij zeker op rekenen, zijn vangst kwijt te zijn. Met hun schelle geluid intimideren de aanval-lers het slachtoffer, dat al zenuwachtiger zijn klagend en langgerekt krieie-krieie roept. Terwijl zijn tegenstanders wild om hem heen cirkelen en bruusk vlak onder hem door duiken, poogt hij nog zijn vis te verwerken, maar terwijl hij die even op-gooit om hem handiger in zijn bek te kun-nen nemen, grist behendig een meeuw de lekkernij weg, direct ver heen vliegend in een brede glijvlucht. En dan is het enige, wat er op zit weer opnieuw beginnen, eerst rustig zoeken, dan duiken en eindelijk pro-beren de schobbejakken te vlug af te zijn. We gaan nu verder, langs de dijk naar het Noorden, waar in de haven van het kleine vissersdorpje een paar botters te dromen liggen in het spiegelende water, dat bijna net zo'n kleur heeft als de grauwe lucht, die toch niet opklaren wilde en nu egaal grijs ziet. Tegen de dijkhelling hangen op rekken de ragfijne botnetten te drogen. Straks komen de vissers ze innemen en dan rijgen ze hun netten aan een stok, die in de mast een eindje opgehesen wordt.

Als we het dorp, met zijn lage houten huisjes veilig achter de dijk verscholen, door zijn, staan we voor het wijde Noord-Hollandse landschap aan de linkerzijde, terwijl rechts van ons de zee in regelmatige, kalme deining tegen de zware basalt-stenen klotst. Het is nu middag, en waar het weer in de ochtend al betrok begint thans een lichte mist te komen, waardoor de contouren van een enkele veraf staande boerderij onscherp worden in het wazig groene land. De wind draait naar het Oos-ten en wordt veel kouder, in de komende nacht zal het wel gaan vriezen. Vanuit de

15

verte komt er nu een wonderlijk geluid

naar ons toe waaien, het is alsof daarginds een paar ratels heel regelmatig worden rondgedraaid. Dat kan niet anders zijn dan een grote vlucht wilde ganzen. Het geratel komt dichterbij en verandert dan van toon, we hooren het roepen van de vogels af-zonderlijk en toch niet door elkaar heen, het lijkt of ze aldoor op elkander wachten. Eindelijk, ongeveer honderd meter van ons af, zien we ze aankomen, gelijkmatig roeiend met de brede vleugels vliegen ze van Noord naar Zuid in een prachtige for-matie, één voorop en daarna de anderen in twee lange rijen een reusachtige V vor-mend. Hun instinct zei hun, dat er meer naar het zuiden, waar de rivieren nog niet dichtgevroren zijn, voedsel te vinden is in overvloed. En daarom verlieten ze hun meer ergens in Zweden en komen nu bij ons om aan Rijn en Waal hun geluk te be-proeven. Vermoeid van de tocht strijken ze onderweg dikwijls neer aan onze stranden of bij de wadden, waar het hen ook aan niets behoeft te ontbreken. Wordt de winter streng en raakt ook het Hollandse water

een dik propje, een heksenbezem.

dicht, dan zakken ze nog verder af tot diep in Frankrijk.

Komen we de volgende bocht van de dijk om, dan zien we behalve de zee ook aan de landzijde een enorm meer, dat voor een groot gedeelte zijn oever vlak aan de dijk heeft. Het is nog een herinnering aan de bange Novembernacht van 1916, toen de dijk bezweek onder de enorme druk van de watermassa, die de felle Noordwester toen in de Zuiderzee opstuwde. Kolkend en bruisend stroomde het 't land binnen, een diepe geul schurend in de weke bodem en verzwelgend alles, wat er leefde in het vlakke land. Toen het water eenmaal teruggetrokken was en de gaten in de dijk gedicht, bleven er de meren en plassen over, die nu in de plaats gekomen waren voor vele hektaren mooi grasland. Op het ogenblik is er van die ramp natuurlijk niets meer te merken, alleen wijst hier en daar een gedenksteen nog aan, hoe hoog het water toen wel gerezen was; de meren kregen in de loop der jaren een schilderachtige rietzoom, waar in het voorjaar tientallen watervogels hun nest bouwen om er

rustig hun jongen groot te brengen. Nu in de winter schijnt het er als uitgestorven. Het vergeelde riet buigt zich traag in de wind en geen levend wezen verradt zijn aanwezigheid. Ja toch, in het water is er even een geplas en een licht gesnekker alsof een kind met zijn handje in het water sloeg. Voorzichtig glurend door een opening in de dikke riethaag zien we, wie er daar bezig zijn. Twee zwanen steken telkens hun lange nek in het water, terwijl ze langzaam verder zwemmen, zij zoeken waterplanten op de bodem. Vier anderen zwemmen heen en weer in de open plas. Waarschijnlijk kwamen ook zij kort geleden uit het koudere deel van Europa om hier de winter door te brengen.

Langzaam valt nu de schemering in, de natuur legt zich ter ruste na deze korte dag. Bij het voortgaan langs de rand van 't meer schrikken we een roerdomp op uit zijn eerste slaapje, traag vliegt de grote bruine vogel een eindje verder het riet in, waar hij beschut tegen de koude vrieswind wacht op een volgende dag.

Wees op uw hoede! Hier port men. Wij zeggen u dat eerlijk. Maar.... een por is soms heel gezond, als ze maar niet wordt aangebracht om leed te doen, maar alleen, om ons eens even wakker te maken.

Ge vindt in deze rubriek een beetje humor, een beetje sarcasme en..... een hele boel ernst. Gij vindt er soms juist het omgekeerde van wat we over deze of die zaak denken, maar dat ontdekt ge zelf wel.

Misschien hebt gij geen stootje nodig, welnu, dan zult ge u van onze porren niets aantrekken. En als een stootje wél voor u nodig is, wordt dan niet boos op ons, want het is dan alleen ons doel.. u wakker te schudden en u in de goede richting te sturen.

Minister Marchant vindt het nu juist niet nodig, dat onze kleine kinderen het Wilhelmus leren. Ze begrijpen er toch niets van. Laat ons het goed onthouden: Alleen wat je begrijpt, mag je leren. Wat zullen we nu allemaal begrijpelijke wetten krijgen. Nooit meer raadseltjes.

Er is een groot ding gebeurd. Een bokser heeft zijn tegenstander neergeslagen.

Naar we vernamen, zal de boksport als verplicht leervak in onze scholen worden ingevoerd. Zo gauw er geld voor is, dus na afloop van de crisis.

We raken een beetje verlegen met de bidstond voor het gewas. Eigenlijk moesten we maar bidden of er dit jaar niet te veel mag groeien. Want dan hebben wij nog de moeite van het vernietigen. We moeten spaarzaam omgaan met tijd en geld in deze crisis en dus komt een vruchtbaar jaar ons helemaal niet te pas. In elk geval kunnen we de bid-dag dit jaar wel overspringen.

Rusland heeft, zo goed als wij hier, kranten, en daarin kan men lezen, dat het zo schrikkelijk is met de werkloosheid in Amerika en dat de kindertjes daar honger lijden.

't Gaat hier maar om krantenberichtjes en daarmee neemt niemand het nauw.

Wij hier nemen het niet nauw met Rusland. Wat zo ver weg plaats heeft, is voor ons van geen belang. Als 't hier maar rustig en veilig blijft.

De wereld staat in brand, maar wat gaat ons dat aan?

Uit Sjanghai wordt gemeld, dat de huwbare meisjes georganiseerd in staking zijn gegaan, d.w.z. dat zij weigeren te trouwen, indien een wet, waarbij getrouwde vrouwen, wegens wan-gedrag in het huwelijksleven met gevangenisstraf bedreigd worden, er door gaat.

Er staat niet bij of er ook „gepost“ wordt bij onderkruipende bruidjes, die aan de arm van hun a.s. gemaal het stadhuis betreden willen.

